

Wiremu Hooro tetahi, he kamura, ko Hoani Kingi (John King) tetahi, he tangata mahi ku (shoemaker). I runga i te whakahau a te komiti, ka akona ano raua ki etahi atu mahi. Ko Hooro i akona ki te mahi poti (ship-building), ko Kingi ki te mahi taura. No te marama o Akuhata 1809 ka paahi enei tangata i nga mea i whakaritea ai hei ako ma raua. Ko te oranga i whakaritea ai mo tetahi mo tetahi o raua, e rua tekau pauna i te tau (£20) hei apiti ki te oranga e taea e raua i runga i a raua mahi. No to ratou taenga mai ki Ahitereria ka rangona nga mahi kohuru a te Maori, ka araitia hoki ratou e te Kawana-tanga kia kaua e haere ki Nu Tireni i taua wa. E whitu tau ratou e noho ana i te aroaro o Te Matenga katahi ano ka whakaaetia kia rere to ratou kaipuke ki Nu Tireni.

I a ratou e whanga ana ki te wa tika hei rerenga ki Nu Tireni, ka tae mai hoki tetahi hei hoa mo ratou. Ko taua tangata ko Thomas Kendall, he kura-mahita, na te Komiti o te Hahi i Ingarangi i tuku mai.

Kaore he kapene kaipuke i whakaae ki te mau mai i te ope nei, he mataku ki nga rongo kohuru o te Maori. He mea mokete e Te Matenga ona paanga me ona rawa i Poihakena, a hokona ana e ia he kaipuke pakupaku nei, a tapaina ana te ingoa ko te "Active." Ko tona rahi 110 nga tana. Ko te kaipuke tuatahi tenei o te ao i ata wehea mo nga mahi kauwhau i te rongo-pai o to tatou Ariki. Te rerenga mai o taua kaipuke ka maua mai he hoiho, he kau, he hipi, he poaka, he nanenane, he pikaokao. Ko nga tangata i runga i taua kaipuke, he Maori etahi (ko Ruatara tetahi), he herehere pakeha no Poihakena, ko Hooro me Kingi me Kendall, a ratou wahine me nga tamariki, me to ratou kaumatua me Hamuera Te Matenga. No te Kirihiomete 1914 i u ai.

Ko te timatanga tenei o te Whakapono ki o tatou moutere. Ka hoki a Te Matenga ka mahue iho ana tangata. Kaore i roa kua tupu he raruraru i waenganui i nga Maori me te ope nei. Kaore i hiahia nga Maori ki nga korero mo te Whakapono, engari ano nga mahi-a-ringa. He mahi tuturu na ratou te whanako i nga toki me nga tuuru a te kaimura. Mamau rawa ai nga pakeha me nga Maori i etahi wa, a heke rawa he toto i nga tane me nga wahine. Apiti ki enei raruraru ko te ngakau puhaehae kua tupu i waenganui i nga pakeha tonu. He tangata matau a Kendall, ko ona hoa kaore i tino kurangia. I runga i a ratou whakahaere rite tonu te mana o tetahi o tetahi. Ka mea a Kendall me nuku ake tona mana. Ka tupu te raruraru nei, a ka mahue te mihana i a Kendall ka haere raua ko Hongi ki Ingarangi.

Kaati i konei nga whakamarama mo nga raruraru o te ope tuatahi i noho ai ki Nu Tireni ki te whakahaere i nga tikanga o te Whakapono. Kua marama tatou ki te ahua o nga kai-kauwhau, ehara i nga tino tangata matau, engari he tangata mahi.